

Kampen om MTBene – Et sisyfosarbeid?

Sisyfos var etter den greske mytologien grunnlegger og konge av Korint. Han er kjent for at han var dømt av gudene til å rulle en stein opp på toppen av et fjell i all evighet. Greide han det, var han fri, men hver gang han var nær ved å lykkes, så mistet han grepet og måtte begynne på nytt igjen.

Jeg er en offiser som i flere år arbeidet hardt med å realisere Skjold klasse MTBer. Nå, 15 år etter at vi startet opp prosjektet, er enda ikke det første komplette fartøyet overlevert. Og mens vi venter, så prøver Forsvarssjefen (FSJ) nok en gang å torpedere MTBene med henvisninger til den lille multiplikasjonstabell. Samtidig smiler Forsvarsministeren skjelmisk før hun strammer blikket og forteller både velgere og opposisjon at ingen vet hva hun har tenkt å bestemme seg for.

Imens så bidrar FD og Forsvaret til allmenn folkeforlystelse gjennom Karlsvik-saken, opptrinnet med Reksten og Grønningsæter, og nå med Skorgen som visst skal ha vært vel selskapelig, blant annet med våre russiske venner i nord. Mon tro om noen av våre øverste politikere, byråkrater eller offiserer har fått en overdose Hotell Cæsar som har gitt alvorlige virkelighetsforstyrrelser og vrangforestillinger om hvordan saker løses til Forsvarets beste.

Jeg vil tilbake til 1987 da jeg som ung fremadstrebbende offiser på sjøtjeneste ble kjent med at Sjøforsvaret ville sette i gang et forprosjekt for nye MTBer. Fire år senere var prosjektet enda ikke etablert. Jeg vurderte det dit hen at nye MTBer etter all sannsynlighet ikke ble noe av og at det kanskje var greit å prøve noen år som sivilist etter 15 år i Forsvaret. Etter to hektiske år i rederibransjen og mange erfaringer rikere, fikk jeg nyss om at MTB prosjektet allikevel skulle etableres. Det var da en selvfølgelighet for meg å søke tilbake til Forsvaret som 37 åring for å realisere en mangeårig drøm – å bidra til at Forsvaret fikk nye MTBer.

Jeg registrerte tidlig at meningene om MTBer var mange, selv innenfor Sjøforsvaret og da spesielt hos enkelte Kystartillerioffiserer. Kystartilleriet hadde jo mistet sitt eksistensgrunnlag etter murens fall og søkte nye jaktmarker (og budsjetter). Utfordringen for oss i prosjektet var således å få bygget et fartøy innenfor budsjett, til riktig tid og som presterte i henhold til kravene. Alle avvik ift dette ville etter all sannsynlighet gi blod på tann for MTB prosjektets motstandere, enten de var fra Sjøforsvaret eller fra Forsvaret forøvrig.

Et meget motivert prosjektteam satte i gang i 1994 og leverte. Forseriefartøyet som vi kalte det, KNM Skjold, heiste kommando i april 1999 og vakte betydelig oppsikt, nasjonalt og internasjonalt. Alt så ut til å gå som planlagt med en kontrakt for de resterende seks fartøyene i løpet av år 2000.

Hos daværende FSJ, som hadde igangsatt Forsvarstudie (FS) 2000, ble KNM Skjold raskt en torn i øyet. FSJ irritasjon over Sjøforsvarets promotering av fartøyet kom til overflaten våren 2000 da fartøyet seilte inn Oslofjorden for å vise det frem for våre politikere. Det ble blant annet lagt ned forbud for ansatte i Forsvarsstaben å ta imot tilbud om omvisning og demonstrasjonsturer med KNM Skjold.

Usikkerheten som FSJ skapte omkring fremtiden til Skjold klasse MTBer, førte til utsettelse på seriekontrakten i påvente av den politiske behandlingen av FS 2000 gjennom St.prp. nr. 45 (2000-2001).

For verftet i Mandal var dette ”vinn eller forsvinn” og en intens lobbykampanje ble satt i gang fra Mandal. Samtidig så fikk Sjøforsvarets offiserer i praksis munnkurv. Sjømilitære Samfund (SMS) som arbeider for Sjøforsvarets tarv og utvikling, etablerte imidlertid Skjold som en fanesak. SMS igangsatte en informasjonskampanje som manifesterte seg i SMS deltagelse som høringsinstans i Forsvarskomiteen 21. mars 2001.

På tross av FSJ anbefalinger i FS 2000, besluttet Stortinget 19. juni 2001 å videreføre Skjold klassen, jfr. Innst.S.nr.342 (2000-2001).

Etter omfattende kontraktsforberedelser og harmonisering mellom Skjold- og Nye Sjømålsmissiler, kom beslutningen om å bygge seriefartøylene opp i Regjeringen først sommeren 2003. FSJ ønsket da å utsette beslutningen om å bygge Skjold klassen til våren 2004 og ny Langtidsmelding, pga usikkerhet om budsjettnivået fremover. Dette ønsket kunne i realiteten ha terminert Skjold prosjektet. Regjeringen tok FSJ råd med i St.prp.nr.82, men Stortinget vedtok allikevel bygging av Skjold klasse MTBer 21. oktober 2003.

Nå er det igjen ny omkamp om Skjold klasse MTBer. Flere ganger har et ikke ubetydelig antall Sisufos-offiserer i Sjøforsvaret og Forsvarets Logistikkorganisasjon rullet steinen opp til toppen av fjellet, bare for å oppleve at gudene representert ved FSJ driver faenskap og heller olje på stein og grunn.

Så til det bakteppet som Forsvaret har skapt i det siste og som i verste fall også kan påvirke beslutningsutfallet av Skjold klasse MTBer.

FD og Forsvaret bidrar nå til allmenn folkeforlystelse gjennom ”Karlsvik-saken” og ”parentesen” med Viseadmiral Reksten og Flaggkommandør Grønningsæter. Det aller siste er en ny lekkasje om Kontreadmiral Skorgen som for åtte år siden visstnok skal ha vært vel selskabelig, blant annet med våre russiske venner i nord. Alle disse fire offiserene er kjent for å være MTB-tilhengere og at det er en sammenheng, er allerede antydning fra disse fire.

Det er foruroligende at man ikke klarer å identifisere kilden til lekkasjer ala Skorgen. Ligger kilden i Forsvarstaben eller i Forsvarsdepartementet? Mon tro at noen av våre øverste politikere, byråkrater eller offiserer har fått en overdose Hotell Cæsar som har gitt alvorlige virkelighetsforstyrrelser og vrangforestillinger om hvordan saker håndteres til Forsvarets beste. La meg slå en ting fast; underholdningsverdien står ikke ift Forsvarets tapte anseelse.

Avslutningsvis, så vil jeg fremheve at Skjold klasse MTBer nå er bygget og betalt, 21 år etter at de første kravene ble skrevet og 15 år etter at prosjektet ble etablert. Dersom Skjold ikke besluttes innfasert nå, så vil Forsvaret og Sjøforsvaret risikere å bli varig svekket.

Min private reaksjon på dette som offiser i Forsvaret vil i så fall være en stille protest – og da i form av tilbakelevering av min Vernedyktighetsmedalje til Generalinspektøren for Sjøforsvaret. For hvordan kan jeg være vernedyktig og bære medaljen, godkjent av H.M.Kongen, dersom materiellet tas fra oss?

Frode Løseth

Trenger Norge Skold klasse MTBer? Se www.sms1835.no - Skjold siden.